

To Sultana zelo razjezi. Takój ukaže svojim služabnikom Honaina v ječo peljati ter jim tudi naroči, da strogo pázijo nanj in da skrbno opazujejo vsa njegova ravnanja.

Z mirnim prepričanjem v svojem srci, da sramota le v pregrehah tiči, nikoli pa ne v kázni, prenašal je Honain potrpežljivo nezasluženo kazen. Delo mu je olajševalo bridke ure v jetnišnici. Prelagal je namreč grške pisatelje v arabski jezik in pisal razlaganja o Hipokratovih spisih. To je trajalo leto dni. Čez leto in dan ga pokliče Sultan zopet pred sé. Na jednej mizi je bilo nakupičeno obilo zlatá, na drugej polno dragocénih oblačil, a na tretjej obilo različnega orodja, ki je bilo namenjeno trdovratnim jetnikom v trpinčenje na težalnici.

„Dovolj časa ti je bilo,“ nagovori ga Sultan z ostro besedo, „da si razmišljal o mojem ukazu. Ne verujem, da bi samega sebe tako sovražil, ter bi se še dalje ustavljal mojej volji. Izbéri si tedaj: mojo milost in obile zaklade, ki jih vidiš pred soboj, ali pa ostro kazen in trpljenje, ki se ima izvršiti z orodjem, pripravljenem na ónej mizi.“

„Kar sem rekel, rekel sem,“ odgovori Honain s krepko besedo, „da so mi znani pripomočki le v podaljšanje človeškega življenja, a nikakor ne óni, ki ga krajšajo. Moja osoda je v tvojih rokah; — ne bojim se nobenega trpljenja!“

Zdajci se Sultanu razvedri obraz in s prijazno besedo reče svojemu zdravniku: „Bodi miren, Honain! hudobni dvorjani so te dolžili nezvestobe do mene, a po ostrej izkušnji sem se prepričal, da imaš pošteno in zvesto srcé. Prestal si bridko izkušnjo in svoboda ti bodi! Samo to te prosim, da mi poveš, kdo te je nagibal k temu, da nisi izvršil mojega ukaza?“

„Gospodar!“ odgovori Honain, „težko mi je bilo tvojej volji se ustavljati, ali moja vera in moj stan ste me silila k temu. Kerščanska vera mi ukazuje tudi sovražnikom dobrote izkazovati, in prepoveduje mi toliko bolj ónim škodovati, ki mi niso storili nikoli nič žalega. A zdravilstvo, iznajdeno v blagor človeškemu življenju, rabiti se ne sme v pogubo njegovo. Razven tega moramo še zdravniki, predno stopimo v svoje delovanje, javno priseči, da ne rabimo nikoli stvari, človeškemu življenju nevarnih.“

„To so izvrstni zakoni vaše vere,“ odvrne mu Sultan; „takej veri ne morem odrekati svojega spoštovanja, ker ima taka plemenita načela.“

Jos. Lavrič.

Pravično povračilo.

Janez je bil sin premožnega kmeta na Gorenjskem. Oče mu so umrli, ko je bil deček komaj sedem let star. Mlada vdova, Janezova mati, se je morala drugič omožiti, da bi posestvo popolnem ne propadlo brez gospodarja. Pred zaróko se je moralo vse posestvo in vse gospodarsko orodje popisati, da bi se pozneje vse zopet sinu povrnilo, kadar postane polnoléten in sam prevzame gospodarstvo. Ker pa, kakor star prigovor pravi, nesreča nikoli ne miruje, tako tudi tukaj ni mirovala; gospodarstvo je bolj in bolj propadalo in poslednjič pograbi nemila smrt tudi novega gospodarja.

V kratkem nastopi Janez svoje gospodarstvo. Vidèč, da mnogih reči ni, ki so bile zapisane v zapisniku, nikakor ni hotel škode imeti, zatorej je silil

ubogo mater, da mu mora vse óne reči povrniti. Uboga mati s solznimi očmi prosi nečloveškega sina da jej naj prizanese ker manjkajočih stvari povrniti ne more! Ali materine solzé niso ganile neusmiljenega sina. Od hiše spodi ubogo mater, a predno gredó, prodá jim vso obleko, še celó posteljo in vse, kar so imeli svojega. Ljudém je bila sinova trdosrčnost velika gnjusoba in tožili so nečloveškega sina božjej pravici. Ubogo materino srcé bi bilo žalosti počilo, ako bi je ne bili sosedje tolažili.

Nov gospodar Janez si na vitez nekoliko opomore ter svojo kmetijo v dober stan pripravi. Posestvo je zopet lepo napredovalo. Ljudjé so bogatega Janeza spoštovali in njegovo trdosrčnost do matere kmalu popolnem pozabili.

Ali božja kazen ne počiva! Blagoslova božjega ni bilo pri hiši in Janez je moral propasti. Izpolnil se je prigovor, ki pravi: „Očetov blagoslov otrokom zida hiše, a materina kletev jih do tal podira.“ Tudi Janezovo gospodarstvo se je podrlo do tal. Nevedoč se je zadóžil in ker ni mogel dolgov o pravem času poplačati, prodali so mu upniki vso imovino. Dražba se je imela vršiti necega dne meseca avgusta v domačej hiši. Ljudje se obilno zberó. Vročina je bila velika. Zaradi tega želí sodnijski uradnik, da bi se prodaja vršila na dvorišči. Hitro prenesó staro orehovo mizo pod košato hruško vèn na dvorišče. Dražba se pričnè.

Zdajci zapazi uradnik, da se kupci natihoma nekaj skrivnostnega pogovarjajo. Radoveden, kakšne pogovore imajo, ustavi dražbo in vpraša ljudi, kaj se na tihem razgovarjajo. Nihče si ne upa stvar razjasniti. Naposled dobi nek priletan možanec pogum ter začnè vse to pripovedovati, kar smo slišali poprej o neusmiljenem sinu Janezu. Sodnijski sluga pa še pristavi, da se še prav dobro spominja, kako je pred 15 leti ravno na tem kraji kakor danes prodajal svojino uboge zapuščene matere. Tudi sosedje temu pritrdijo ter rekó, da je to očitna kazen božja in pravično povračilo za sinovo hudobijo.

Ljubi moji otroci! spomnite se večkrat na to resnično prigodbo in se nikoli ne pregrešite nad svojimi starši. Ne žalite jih zdaj, ko ste še mladi, a slušajte jih tudi pozneje, kadar vam kaj dobrega svetujejo. Spoštujte jih ter jim prejete dobrote po moči povračujte. Kako veselo je videti hvaležne otroke, ki s svojimi starši prijazno, v miru in sreči živé do njih poslednje ure, a še celó po njihovej smrti se z veseljem in hvaležnostjo spominjajo svojih staršev. Tacih otrok je ljubi Bog vesel in izpolnila se bo nad njimi obljuba četrte zapovedi božje. Taki otroci bodo dolgo in srečno živeli, a po smrti se bodo pri dobrem Bogu v nebesih s svojimi ljubimi starši veselili.

Leopoldina Krmik.

Breskve.

(Iz francoskega.)

Delavec, prišedši necega dne iz mesta, prinesel je svojim otrokom petero lepih breskev, kakoršnih še nikoli niso videli. Strmèč gledajo otroci rudeče, s tenkim mahom pokrito ovočje (sadje) ter so ga zeló veseli.

Oče so svojim štirim otrokom dali vsacemu po jedno breskev, a jedno je dobila mati.

Z večera, ko so se otroci spravljali spat, vprašajo jih oče, kako so jim breskve dišale.